

PRO LUOMU

LUOMUELINTARVIKKEIDEN VIENTISELVITYS

Tulosten yhteenveto 07.04.2021

Maa- ja metsätalousministeriö

Tutkimuksen tausta ja tavoitteet

Pro Luomu teki selvityksen Suomen luomuelintarvikeviennistä helmi-maaliskuussa 2021. Tavoitteena oli selvittää luomun kokonaisviennin arvo ja rakenne vuonna 2020, viennin kehitysnäkymiä sekä yritysten toiveita luomuviennin kehittämiseksi ja kiinnostusta erilaisiin vientitoimiin.

Selvityksen rahoitti maa- ja metsätalousministeriö ja sen toteutti MMT Marja-Riitta Kottila.

SÄHKÖINEN KYSELY JA PUHELINHAASTATTELU

- Sähköinen kysely lähetettiin 55:lle ja haastattelupyyntö 37 elintarvikeyritykselle, eli yhteensä 92 yritykselle. Yhteystiedot oli koottu Pro Luomun jäsenrekisteristä, mediasta ja muista julkisista lähteistä sekä Ruokaviraston ja Valviran luomuvalvontarekisteristä.

Vastaajat

Kyselyyn vastasi 18 yritystä ja 34 yritystä haastateltiin puhelimitse eli vastaajina oli yhteensä 52 yritystä. Selvityksen vastausprosentti oli hyvä, yhteensä 57 % ja haastatteluiden jopa 92 %, Näin ollen uskomme, että selvitys tavoitti merkittävät luomutuotteiden viejät. Vuoden 2019 selvityksessä vastaajia oli 45.

Vastaajista 34 yritystä vei luomutuotteita vuonna 2020.

Vastaajista 17 yritystä ei vienyt luomutuotteita, mutta näistä 9 oli kuitenkin kiinnostunut aloittamaan luomutuotteiden viennin.

**Luomuelintarvikeviennin
kokonaisarvo
vuonna 2020 oli
noin 60 milj. euroa.**

Suomen luomuvienti tuplaantunut kahdessa vuodessa

- Arvio luomuelintarvikeviennin kokonaisarvosta vuonna 2020 on 60 miljoonaa euroa.
- Kahdessa vuodessa viennin arvo on tuplaantunut.
 - Vuonna 2018 arvioitiin luomuviennin arvoksi 25-30 miljoonaa ja 2013 alle 10 miljoonaa euroa.
- Toteutunut luomuvienti ylitti selvästi edellisen selvityksen (v. 2019) mukaisen tavoitteen, joka oli 30-40 miljoonaan euroa vuonna 2023.

Luomuvienti oli vuoden 2020 elintarvike- ja juomaviennin arvosta 3,4 %. Vuonna 2018 vastaava osuus oli 1,9 %.

VIENNISTÄ SUURIN OSA ON PUOLIVALMISTEITA

Viennistä lähes puolet oli puolivalmisteita ja vain 10 % raaka-aineita.

Omalla brändillä vietävien tuotteiden osuus oli noin neljänneksen ja kasvanut merkittävästi kahdessa vuodessa. Private label -tuotteiden osuus oli reilut 15 %.

Luomuviennin suurimmat tuoteryhmät ja kohdemarkkinat

LUOMUVIENNIN PÄÄTUOTERYHMÄT

1. Myllytuotteet
2. Maitojalosteet
3. Leipomotuotteet
4. Luonnontuotteet
 - Päätuotteita ovat luonnonmarjat ja mahla.

Luomun osuus Suomen jauhojen ja myllytuotteiden viennistä vuonna 2020 oli lähes kolmannes (32 %).

LUOMUVIENNIN PÄÄMARKKINAT

1. Saksa
 - Yleisin yksittäinen viennin kohdema
2. Ruotsi ja muut Pohjoismaat
3. Muut Keski-Euroopan maat (kuten Ranska, Italia, Hollanti)
4. Kiina, Japani
5. USA

Korona hankaloitti erityisesti uusien markkinoiden avaamista

- Vuosi 2020 oli globaalin pandemian vuoksi poikkeuksellinen. Tämä heijastui myös luomuvientiin.
- Vaikutukset koskivat erityisesti niitä yrityksiä, joiden asiakkaat olivat juomateollisuutta, erikoiskauppoja tai liittyivät matkustamiseen.
- Korona vaikeutti myös uusien markkinoiden avaamista, kun messuja peruttiin ja tapaamisia oli vaikea järjestää.

➤ Yritykset olivat kuitenkin luottavaisia siihen, että vienti elpyy, kunhan pandemiasta päästään.

**Arvio: Luomuviennin
arvo 95 milj. euroa
vuonna 2025.**

Luomuvienti kasvaa hyvin – kilpailukyvyistä huolehdittava

- Lähes kaikki nykyiset luomuelintarvikkeiden viejät uskovat luomukysynnän ja viennin kasvuun.
- Viennin kasvua haetaan ensisijaisesti Keski- ja Etelä-Euroopasta, Pohjoismaista ja Aasiasta sekä Pohjois-Amerikasta. Myös Venäjä kiinnostaa muutamia yrityksiä.
- Kasvunäkymät ovat hyvät mm. luomukaurapohjaisilla tuotteilla. Taustalla hyvä laatu sekä kasvipohjaisten tuotteiden kasvava kysyntä.
 - Maltilliset 5-10 %:n kasvutavoitteet
- Suurinta kasvua tavoittelevat innovatiiviset luomuluonnontuotteita jalostavat yritykset.

LUOMUVIENNIN SUURIMMAT HAASTEET

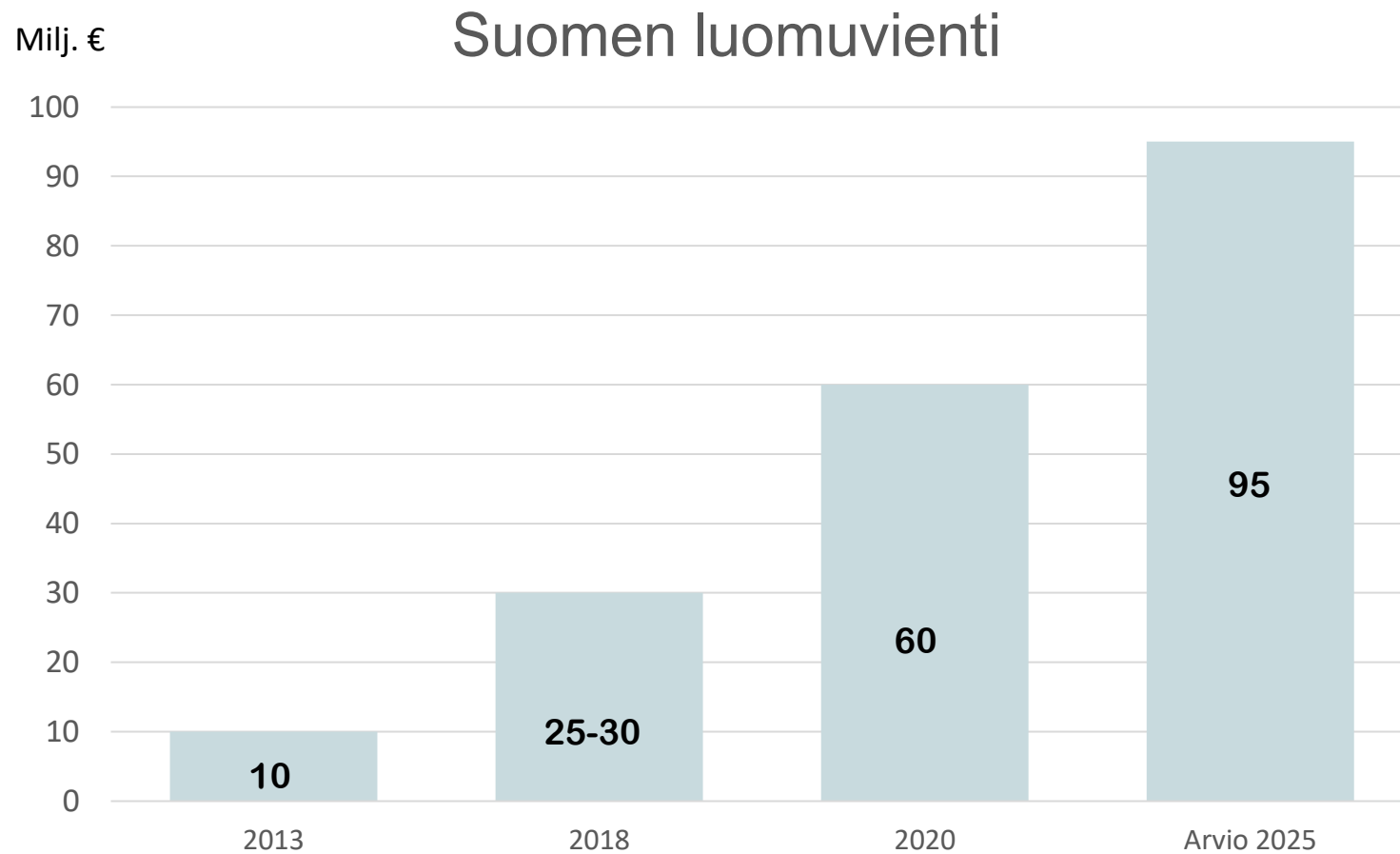
- Raaka-aineiden saanti
- Kansainvälinen kilpailukyky
 - Hintakilpailukyky
 - Säädösten erilaiset tulkinnat eri maissa
- Eri maiden luomusertifikaattien erilaiset vaatimukset
- Luomukeruualueiden sertifiointiin tulleet muutokset ja poimijoiden saatavuus.

Erittäin maltillisella 10 %:n vuosittaisella kasvuvauhdilla luomuviennin arvo vuonna 2025 olisi 95 miljoonaa euroa.

Luomuvienti hyötyy ja tarvitsee edistämistoimia

- Valtaosa vastanneista yrityksistä oli kiinnostuneita viennin edistämistoimista
 - Suurin osa mukana jo Food From Finland -ohjelmassa ja tyytyväisiä sen tarjontaan.
 - Osa mukana viettiin tähtävissä yritysryhmähankkeissa.
 - Eniten yhteiset vienninedistämistoimet kiinnostavat pieniä ja keskisuuria yrityksiä.
- Erityisesti kiinnostavat:
 - Kansainväliset messut
 - Ostajatapaamiset
 - Yhteispohjoismainen Nordic Oats
 - Konkreettiset ja pitkäjänteiset toimenpiteet
- Säädosviidakossa tarvitaan lisää tukea ja ratkaisuja:
 - Muiden kuin EU-säädösten mukainen sertifiointi
 - Luomun ja muun lainsäädännön yhteensovittaminen (esim. uuselintarvikkeet)
 - Säädösten tulkintojen yhdenmukaistaminen
 - Luomukeruualueiden sertifiointin tehostaminen
- Ruokaviraston vienninedistämistyö sai kiitosta.

Luomuviennin kehitys

Tuuplataan luomu - myös jatkoissa

PRO LUOMU

Maa- ja metsätalousministeriö